

Viola, zöld kalap

FERENCVÁROS–LAZIO 4:2 (1:1)

KK-döntő, 1. mérkőzés, 1937. szeptember 12., Üllői út, 30 000 néző. Jv.: Christ (csehszlovák).

Ferencváros: Háda – Tátrai, Korányi – Magda, Polgár, Székely – Táncos, Kiss, Sárosi dr., Toldi, Kemény.

Lazio: Blason – Zacconi, Monza – Baldo, Viani, Milano – Busani, Marchini, Piola, Carmolese, Costa.

Gól: Toldi (22.), Busani (26.), Sárosi (53., 60. – 11-esből, 64.), Piola (64.).

LAZIO–FERENCVÁROS 4:5 (4:3)

KK-döntő, 2. mérkőzés, 1937. október 24., Róma, PNF-stadion, 15 000 néző. Jv.: Wüttrich (svájci).

Lazio: Provera – Zacconi, Monza – Baldo, Viani, Milano – Busani, Marchini, Piola, Carmolese, Costa.

Ferencváros: Háda – Tátrai, Korányi – Magda, Polgár, Lázár – Táncos, Kiss, Sárosi dr., Toldi, Kemény.

Gól: Costa (4.), Sárosi (6. – 11-esből, 8., 80.), Piola (19., 23., 36.), Toldi (37.), Kiss (70.). Kupagyőztes a Ferencváros, kettős győzelemmel, 9:6-os összesítéssel.

A Ferencváros nagy diadalát hozta az 1937-es KK-sorozat. Harmadszor nyerte meg magyar csapat a korszak legtekintélyesebb nemzetközi kupáját, a Ferencváros 1928-as és az Újpest 1929-es elsősege után „tért vissza” Magyarországra a trófea. A Fradi egyébként a negyedik klub lett az olasz Bologna, a cseh Sparta és az osztrák FK Austria után, amely 1937 végén már kétszeres győztesnek tudhatta magát.

A zöld-fehérek Prágában, a Slavia ellen kezdték meg menetelésüket, bár jobban játszottak, mint a hazaiak, Sárosi és Toldi egy-egy góljával 2:2-re végeztek. A budapesti visszavágón különösen a második félidőben játszott jól az akkor még Sándor József által edzett csapat, Toldi két és Sárosi egy góljával 3:1-re nyert. Ferdinand Daucik, a prágaiak magyarul is jól beszélő ipolysági válogatott játékosa – később Kubala László sógora – elismerte a mér-

A boldog, KK-győztes alakulat. Állnak, balról: Rauchmaul Emil edző, Bíró II, Táncos, Kiss, Jakab, Sárosi, Toldi, Jászberényi, Kemény, Gyetvay. Középen: Magda, Sárosi III, Tóth dr., Springer dr., Maly dr., Kemenessy, Lázár, Kovács erónléti edző. Elöl: Polgár, Hádam Korányi, Tátrai.

Sárosi dr., Sindelar és Tátrai balettje az Austria elleni, bécsi mérkőzésen

közés után: „A Fradi csatársora sokkal jobb volt, ez döntötte el a mérkőzés sorsát.”

Ugyancsak az első fordulóban a Hungáriának a Lazio, az Újpestnek a bukaresti Venus jutott. Az olasz és a román együttest is magyar edző irányította, előbbit Viola József, utóbbit a „világcsavargó” Platkó Ferenc, félúton Porto és Vigo között. A Hungária óriási csatát vívott a római kékekkel, a hazai 1:1 (gólszerző két világklasszis, Piola, illetve Cseh II) után az Örök Városban 3:2-re kikapott. Piola, azaz a „Piemonti Rakéta” és Cseh Matyi ezúttal két-két gólt szereztek, ám a Lazio balszélsője, Costa is bevette Szabó Tóni kapuját. A Hungária későn ébredt, ugyanis az olaszok az 50. percben már 3:0-ra vezettek.

Az Újpest Bukarestben tízgólos meccsen nyert 6:4-re a Venus ellen. Az utolsó öt perc kezdetén még döntetlenre állt a két csapat, aztán Zsengellér Gyula egy perc alatt két gólt is rúgott a gyengén védő Burdannak. A visszavágó egyszerűbben alakult a Megyeri úton: a lila-fehérek 4:1-re nyertek, Zsengellér két, Vincze és Kállai egy-egy gólt szerzett. A románoknál mind a két találkozón játszott Bodola Gyula, de jobb volt nála a 180 perc alatt három gólt is lövő, görög center, Kosztasz Humisz. Az első fordulóból három osztrák, egy olasz és egy svájci csapat jutott még a negyeddöntőbe. A Vienna a Young Fellowst (4:2-es összesítéssel), az FK Austria a Bolognát (7:2), az Admira a Spartát (5:3), a Grasshoppers a Prostejovot (6:5), a Genova pedig Bukovi Márton együttesét, a Gradjanskit (6:1) búcsúztatta.

A második fordulóban az Újpest kettős vereséggel esett ki a bécsi Austria ellen. A kinti mérkőzés két kiváló együttes igazi futballcsemegéjét hozta, a szünetben még a magyar lila-fehérek vezettek 2:1-re, a végén az osztrák lila-fehérek győztek 5:4-re. Zsengellér három gólja kevés volt. A Nemzeti Sport

szerint a bécsi és az újpesti lila-fehérek is „minden idők legnagyobb KK-mérkőzéseként” emlegették a találkozót. A visszavágón az Újpest zöld-fehér csíkos mezben lépett pályára az Üllői úton (28 000 néző előtt). Azért kellett ott játszania a KK-visszavágót, mert nem volt füvesítve a saját pályája, és miután a bécsiek is lila-fehérek, a vezetők a zöld-fehér színkombináció mellett döntöttek. Bevallottan azért, hogy a ferencvárosi B-közép támogatását elnyerjék.

A színegyezés miatti mezcseré nem vált be, az osztrákok 2:1-re nyertek. A Fradinak is bécsi vetélytárs jutott, a Budapesten elért 2:1 nem volt túl biztató a visszavágóra. Nyert is a Vienna 1:0-ra. Szerencsére a harmadik mérkőzést megint az Üllői úton játszották, s egy öngól és Toldi Géza találata meghozta a győzelmet és a továbbjutást.

A Ferencváros és az Austria mellett a Lazio (a Grasshoppers ellen 8:4) került csak az elődöntőbe. Sőt, a rómaiak egyenesen a döntőbe jutottak, miután az Admira és a Genova első mérkőzése (2:2) botrányba fulladt, s a KK-bizottság mindkét csapatot kizárta a folytatásból.

Az elődöntő első 90 percében – négy nappal a Vienna elleni harmadik mérkőzés után – a Fradi

Sárosi György dr. képe eredetileg a Színházi Élet címlapján jelent meg

1937

- Egyetlen magyar tudósként, aki Magyarországon végzett tudományos tevékenységéért kapta meg az elismerést, Szent-Györgyi Albert átvehette az orvosi és élettani Nobel-díjat „... a biológiai égeszfolyamatok, különösképpen a C-vitamin és a fumsavkatalízis szerepének terén tett felfedezéseiért”.
- Kabos Gyula, Tolnay Klári, Ráday Imre és Turay Ida főszereplésével bemutatták az 1930-as évek egyik meghatározó filmjét, A kölcsönkért kastélyt. Ebben hangzik el a Nem tudom, az életemet, hol rontottam én el... kezdetű nóta, amelynek szövegét Kellér Dezső írta.
- December 3-án tragikus körülmények között meghalt József Attila.
- Megjelent Karinthy Frigyes egyik legismertebb műve, az Utazás a koponyám körül.
- Január 15-én a Városligeti Műjégy pályán megrendezték az első magyar jégkorongbajnoki mérkőzést.

4:1-re kikapott Bécsben Nem játszott rosszul, de a bécsiek éppen olyan csodálatosan futballoztak, mint az Újpest ellen. Érdekes, hogy egyetlen ferencvárosi vezető, vagy játékos sem vonta kétségbe az Austria sikerének jogosságát, de mindannyian megjegyezték, a háromgólos hátrány ellenére egyáltalán nem lefutott a visszavágó. Ám arról talán álmodni sem mertek, micsoda gálával rukkol ki a csapat! 1937. július 25-én a Ferencváros 6:1-re nyert Európa egyik legerősebb klubtizenegye, az FK Austria ellen. A 2:1-es féldő (gólszerzők: Kemény, Sárosi, illetve Sindelar) után a második játékrészben Kiss, Kemény, Sárosi és Toldi révén további négy gólt szereztek! Sárosi doktor, akit a mérkőzés után a vállukon vitték le a szurkolók, azt mondta, élete legszebb mérkőzése volt. Révész Béla, a korábbi válogatott védő, a kitűnő edző sem fukarkodott az elismeréssel: „Életemben nem láttam még ilyen remek meccset!” Karl Sesta, az osztrákok híres hátvédje sportszerűen elismerte: „Nincs kifogásunk a vereségre. A Ferencváros jobb volt.”

Szerencsére maradt a Fradi-gólokból a Lazio elleni őszi döntőre is! Harmincezer néző előtt az akkor már Rauchmaul Emil által irányított Fradi (Sárosi mesterhármásával) 4:2-re győzött. Toldi Géza a vacsorán boldogan mondta: „Ez a KK már a kezünkben van, nem engedjük ki!” Ám akadt, aki félve hoztette: „Piola vezérlésével a Lazio így is veszélyes ellenfél lesz Rómában...”

Az olaszok a végül 12 találattal a sorozat gólkirályi címét is megszerző Sárosi doktortól nagyon tartottak a visszavágó előtt – s nem ok nélkül. Costa gyors vezető gólja után „Gyurka” néhány perc alatt fordított, így a 8. percben már 6:3 volt összesítésben az állás a Ferencváros javára. De a Lazio sem adta fel, a csodálatos Piola 17 perc alatt mesterhármast rúgott. A harmadik góljával a Lazio ledolgozta a Budapesti összeszedett hátrányt. Ám egy perc múlva Toldi Géza bomba góljával ismét a Fradi állt jobban. A második féldőben erősödött az eső, s a csata is. Feszültté vált a légkör. A 61. percben Korányi kezezése után a Lazio – illetve Piola – büntetőt rúghatott, Háda kivédte a gyenge, helyzetlen labdát. S ettől szárnyakat kaptak a csatárok, a 70. percben Kiss Gyula szerencsés góllal egyenlített (4:4), összesítésben ismét két góllal vezetett a Fradi.

A 80. perc történéseit idézve üssük fel ismét a Nemzeti Sport a nagy mérkőzés másnapján megjelent számát: „... Toldi Keménynek adja ki a labdát. Kemény a jó labdát jól íveli középre, Sárosi ugrik érte, de a magas labda elszáll a ferencvárosi középcsatár feje fölött, ki egészen Táncosig, és a jobbszélső visszaíveli középre az ötös vonal és a tizenegyes pont közé. Sárosi az ötös vonal tájáról visszafelé fut, és sem Provera, sem a közönség nem is álmodik arról, hogy ebből a lehetetlen helyzetből löni

Toldi Géza gólja a Lazio elleni, Üllői úti mérkőzésen

lehet, hiszen Sárosi teljesen háttal áll a kapunak, egy kissé a balösszekötő helyére húzódva, amikor találkozik a labdával. Ő azonban nem olyan legény, aki lehetetlennek látszó feladatoktól megijed, és a kapunak háttal állva hirtelen, jobb lábbal kapura húzza a labdát, s az a közepén dermedten álló Provera és a jobb kapufa között félmagasan a Lazio kapujába süvít. »Gyurka, Gyurka!« – kiabálja a kis magyar tábor, a ferencvárosi játékosok pedig kö-

Ezzel a találattal egyenlített ki a Lazio a ferencvárosi mérkőzésen. Busani küldte a labdát Háda kapujába.

A FERENCVÁROSI ROMA I. GYŐZELMÉVEL MEGAZRIZOTT

1937. ÉVI

KÖZÉPEURÓPAI BAJNOKSÁGAT

AZ 1937. ÉVI Szeptember 10-11-én, évf. 1-2. (1937. évi) rendezte a SZENT GYÖLLY-SZÁLLO NAGYTEREMBEN, melynek a KELENSÉLYI-ÚT FELŐL VAN

ÜNNEPI LAKOMÁVAL.

ÉRTEKEZÉS A MEGHÍVÁSRA, MELYRE MINDENKÉPP ELJÁRNI KELL A MEGHÍVOTTAKNAK

MEGHÍVÓ A FERENCVÁROSI ROMA I. GYŐZELMÉVEL MEGAZRIZOTT 1937. ÉVI KÖZÉPEURÓPAI BAJNOKSÁGAT AZ 1937. ÉVI Szeptember 10-11-én, évf. 1-2. (1937. évi) rendezte a SZENT GYÖLLY-SZÁLLO NAGYTEREMBEN, melynek a KELENSÉLYI-ÚT FELŐL VAN ÜNNEPI LAKOMÁVAL. ERTEKEZÉS A MEGHÍVÁSRA, MELYRE MINDENKÉPP ELJÁRNI KELL A MEGHÍVOTTAKNAK

BUDAPEST, 1937. ÉVI NOVEMBER 24.

FERENCVÁROSI BARÁTOK TÁRSASÁGA
FERENCVÁROSI TITKÁRSÁG
FERENCVÁROSI

Meghívó az ünnepi lakomára

Blason, a Lazio kapusa lehúzza a labdát. A három csikos mezes, Sárosi dr., Kemény és Kiss csalódottan figyel a mozdulatot.

rülfogják Sárosit, és csókolják sáros arcát. Ragyogó teljesítmény, ritkán látott szép gól. 5:4-re vezet a Ferencváros a római mérkőzésen!”

A találkozóról tudósító kiváló újságíró, dr. Mamusich Mihály szemléletesen írta le a mérkőzés utáni ünneplést: „A két csapat feláll egymás mellett egyenes sorban a díszpáhollyal szemben. Balról a Lazio, jobbról a Ferencváros. A közönség irtózatosan zajong, amikor a hangszórókból a magyar himnusz bevezető része kezd hangzani. Erre csend lesz, de néhány fütty még most is belesívít. (Bizonyára nem tudták, hogy a magyar himnusz következik.) A díszpáholyból és a rendőrség soraiból csitítják a zajongókat, majd a B-közép vezetésével a magyar tábor ércesen, tömören énekelni kezdi nemzeti imádságunk szövegét. Az ének alatt a Ferencvá-

A KK-győzteseknek járó érem

ros győztes legénysége felvonul a díszpáholyba. Itt Achille Starace, a fasiszta párt nagytanácsának titkára, aki Mussolini képviselőjében jelent meg, átadja Sárosinak a kupát. A fiúk az átadás után egy darabig állnak, úgy látszik, beszédet is vártak volna. De beszéd nem volt. Ott állt a kimerült, de boldog csapat, szemben a díszpáholy előkelőivel, és elénekli a Himnuszt. Sárosi Gyurka úgy énekel, hogy szeméből szüntelenül potyog a könny. De énekel...”

A Ferencváros nyert, a „főszurkoló” veszített. Aszlányi Károly, a tragikus sorsú író, a Nemzeti Sport újságírója a mérkőzés előtt megállapodott Viola Józseffel, a Lazio edzőjével abban, hogy ha a Ferencváros elhódítja a trófeát, a trénernek adja új, divatos zöld kalapját. Örült, hogy veszített...

Silvio Piola, a római Sasok első számú csillaga

Piolát a „Piemonti rakétának” becézték hajdanán. Az állói úton „csak” egy gólt lőtt, Háda többször is kifogott rajta.

